

Lakiosasto

31.12.1996

Työeläkelaitoksille

KANSANELÄKELAITOKSEN JA TYÖELÄKELAITOSTEN YHTEISTYÖ AMMATILLISESSA KUNTOUTUKSESSA

Muistio yhteistyöstä

Ohessa lähetämme Kelan ja työeläkejärjestelmän yhdessä laatiman muistion työnjaosta ja yhteistyöstä ammatillisessa kuntoutuksessa. Muistio on käsitelty LETKA-työryhmässä.

Tela on myös antanut uuden suosituksen Työeläkekuntoutuksen toimeenpanosta (8/2.12.1996). Tämä suositus on lähetetty kuntoutuskansion käyttäjille.

Esite

Kela ja työeläkejärjestelmä on yhdessä laatinut myös Työ kunnosta kiinni-esitteen, jonka lähetämme oheisena. Kela lähettää esitteen harkinnan mukaan sellaiselle vakuutetulle, jolle on kertynyt 60 päivärahapäivää.

Kuntoutuskehotus

Kelan tulee ensisijaisuusajan vahvistamisen yhteydessä kehottaa vakuutettua joko hakemaan eläkettä tai selvittämään mahdollisuuksiaan kuntoutukseen. Jos vakuutetulle on lähetetty kuntoutuksen selvittämistä koskeva kehotus, tämä tieto välitetään ETK:n kautta vakuutetun työeläkelaitokselle. Tieto välitetään esa-ilmoituksen yhteydessä. Työeläkelaitos voi tiedon saatuaan tarpeen mukaan ottaa yhteyttä asiakkaaseen ja selvittää mahdollisuudet ammatilliseen kuntoutukseen.

Kela alkaa välittää tämän tiedon ETK:lle helmikuusta 1997 alkaen. Tietopalveluosasto tulee tiedottamaan muutoksen yksityiskohdista kuten käytettävistä koodeista.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Helena Tapio

LIITTEET

Kelan ja työeläkelaitosten työnjako ja yhteistyö ammatillisessa kuntoutuksessa
Työ kunnosta kiinni-esite

7.11.1996

KELAN JA TYÖELÄKELAITOSTEN TYÖNJAKO JA YHTEISTYÖ AMMATILLISESSA KUNTOUTUKSESSA

Vuoden 1991 kuntoutusuudistuksesta alkaen ovat Kela ja työeläkelaitokset noudattaneet käytäntöä, jossa ammatillisen kuntoutuksen aloittanut järjestelmä hoitaa myös kuntoutusprosessin loppuun. Tämän muistion tarkoituksena on selkeyttää tähänastista Kelan ja työeläkejärjestelmän työnjakoa ja täsmentää, mitä kuntoutuksen aloittamisella työnjaossa tarkoitetaan.

Työeläkelaitosten kuntoutus perustuu harkintaan. Ennen kuin työeläkelaitos on tutkinut asian, ei voida varmasti sanoa, että kuntoutukseen ryhdytään. Kuntoutuspäätös tehdään myös Kelassa yksilöllisen harkinnan perusteella, vaikka sillä onkin laissa säädetty velvollisuus järjestää kuntoutusta.

Kelan ammatillinen kuntoutus koskee periaatteessa koko väestöä. Työeläkejärjestelmä kuntouttaa työelämään sijoittuneita työntekijöitä ja yrittäjiä. Työeläkekuntoutusta voi saada, jos työsuhde tai yrittäjätoiminta jatkuu tai jos hakijalla on vielä oikeus saada eläkkeeseensä tuleva aika. Työeläkelaitoksilla on päävastuu työelämässä olevien yksilöllisestä ammatillisesta kuntoutuksesta Työeläkelaitosten Liiton (TELA) suosituksen mukaisesti perinteisen työeläkekuntoutuksen alueella.

Kuntoutustarpeen toteaminen

Kelalla ja työeläkelaitoksilla on kuntoutusta koskevia lakiin kirjattuja selvittämis-, varmistamis- ja tiedotusvelvollisuuksia:

- Kelan on KKL 6 §:n nojalla tarvittaessa selvitettävä kuntoutustarve viimeistään kuitenkin silloin, kun vakuutetun sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan suorituspäivien määrä ylittää 60.

- Kela liittää harkinnan mukaan sairauspäivärahapäätökseen, kun vakuutetulle on kertynyt 60 päivärahopäivää, kuntoutusesitteen, joka on tehty yhdessä työeläkejärjestelmän kanssa (Työ kunnosta kiinni-esite).

7.11.1996

- Kelan tulee ensisijaisuusajan vahvistamisen yhteydessä kehottaa vakuutettua joko hakemaan eläkettä tai selvittämään mahdollisuuksiaan kuntoutukseen. Jos vakuutetulle on lähetetty kuntoutuksen selvittämistä koskeva kehoitus, tämä tieto välitetään ETK:n kautta vakuutetun työeläkelaitokselle. Työeläkelaitos voi ottaa tarpeen mukaan yhteyttä asiakkaaseen ja selvittää mahdollisuudet ammatilliseen kuntoutukseen. Työnjaon kannalta pelkkä kuntoutustarpeen selvittäminen ei ole vielä ammatillisen kuntoutuksen aloittamista.
- Työkyvyttömyyseläkehakemuksen käsittelyn yhteydessä on tarvittaessa varmistettava, että vakuutetun mahdollisuudet kuntoutukseen on selvitetty. Tämä veloitte on sekä työeläke- että kansaneläkelaeissa. Kuntoutus selvitys on siten viimeistään tehtävä eläkehakemuskäsittelyssä.

Yhteydenpito kuntoutuksen käynnistyessä

- Havaittuaan ammatillisen kuntoutuksen tarpeen Kela voi ottaa yhteyttä työeläkelaitokseen ja tiedustella, täyttyvätkö työeläkekuntoutuksen kriteerit. Yhteys otetaan puhelimitse tai sähköpostilla. Jos työeläkekuntoutuksen yleiset kriteerit näyttävät täyttyvän, Kela voi ohjata kuntoutujan hakemaan ammatillista kuntoutusta työeläkelaitoksesta. Asiakkaan suostumuksella se voi lähettää kuntoutusasiakirjat tai jäljennökset niistä tarkempaa arviointia varten työeläkelaitokseen, joka ottaa yhteyden hakijaan.
- Varsinainen kuntoutusratkaisu tehdään työeläkelaitoksessa hakemuksesta, asiakirjojen perusteella. Näin ollen yhteydenpidossa ei yleensä voida ottaa kantaa työkyvyttömyyteen, työkyvyttömyyden uhkaan tai kuntoutussuunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen. Työeläkelaitos ilmoittaa kuntoutusratkaisustaan asiaa Kelassa hoitavalle.
- Myös työeläkelaitoksesta ollaan vastaavasti yhteydessä Kelaan, kun kuntoutuksen hakija näyttäisi kuuluvan Kelan kuntoutuksen piiriin.
- Jos kuntoutusratkaisu on kielteinen, Kela tai työeläkelaitos perustelee ratkaisun siten, että perusteluista ilmenee, miksi kuntoutusta ei voida tukea. Perusteluilla on merkitystä paitsi hakijalle myös kuntoutusasian mahdolliselle jatkokäsittelylle.

Tietoliikenne

- Ensisijaisuusaikaa vahvistaessaan Kela ilmoittaa työeläkelaitoksille ETK:n kautta, onko asiakasta kehoitettu selvittämään kuntoutusmahdollisuuksiaan.
- Työeläkekuntoutuksen vireilläolo rekisteröidään työeläkelaitoksessa, ei ETK:ssa. Jos kuntoutuslupaus annetaan, lupauksesta lähetetään paperikopio Kelan tietoliikennetoimiston työeläkeryhmään. Tiedot kuntoutusrahapäätöksistä välitetään Kelalle eläketapahtumatietoliikenteen yhteydessä.

7.11.1996

- Tiedot Kelan järjestämästä kuntoutuksesta välittyvät työeläkelaitoksille pääosin asiakkaalta itseltään. Työkyvyttömyyseläkehakemuksen tullessa vireille, sekä lisäksi pyydettyäessä, Kela antaa työeläkelaitokselle tiedot mm. kuntoutustoimenpiteistä ja kuntoutusrahajaksoista (lomakkeelle Sv 85).